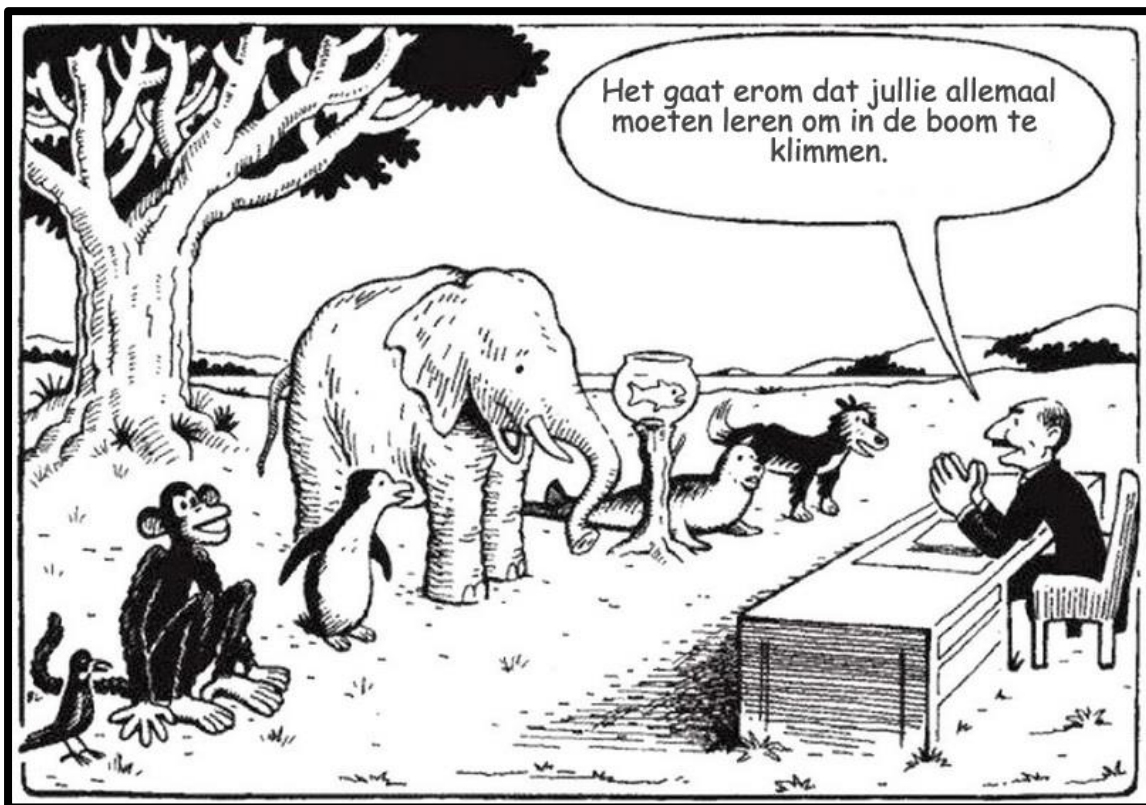

VRIJE BASISCHOOL
Etikhove

Zorgboekje

WAT ALS...

ZORG? SES? Wablief?

Brandend actueel en wellicht al van gehoord maar wat is dat nu eigenlijk en wat betekent dit voor onze school.

Vanuit de **overheid**

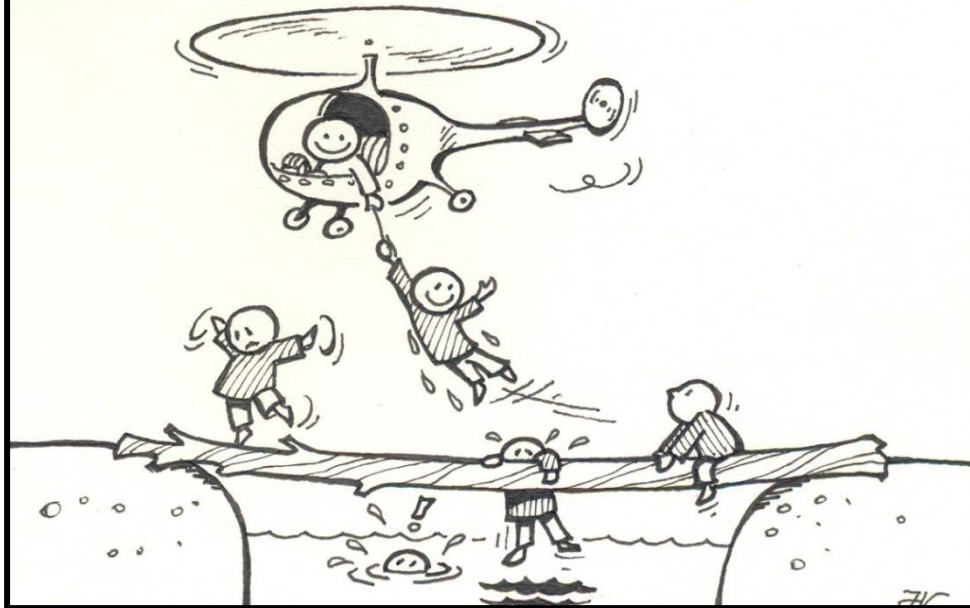
- ... worden regelmatig rapporten gepubliceerd waaruit blijkt dat veel kinderen kampen met leermoeilijkheden.
- ... vraagt men of scholen aandacht willen schenken aan kansarmen, migranten, sociaallykwakken,...
- ... krijgen scholen extra lestijden, deze lestijden noemen wij onze SES-uren (=sociaal-economische-status). Het aantal uren dat wordt toegekend aan een school is afhankelijk van een aantal factoren (bv. thuistaal, opleidingsniveau van de ouders,...).
- ... krijgt elke school buiten deze uren ook nog zorguren ter beschikking.

Vanuit **onze school**

- ... zorgen we ervoor dat de zorguren een invulling krijgen in functie van leerlingen die het nodig hebben.
- ... nemen we nieuwe initiatieven die we regelmatig in vraag stellen of bijsturen door aan zelfevaluatie te doen.
- ... volgen we regelmatig nascholingen om op de hoogte te blijven van vernieuwingen en interessante weetjes om leerlingen en andere leerkrachten zo goed mogelijk te ondersteunen.
- ... is heel ons team betrokken bij de ZORG van onze kinderen.
- ... komen we regelmatig samen met onze scholengemeenschap om zorgvragen, suggesties en initiatieven met elkaar te delen.

Kortom ZORG houdt in dat wij, als schoolteam, het beste willen nastreven voor alle leerlingen.

falen bestaat niet, er is alleen feedback

We

stellen ons even voor:

Kleuter

Ik ben **Nathalie Vanderbrugge**, zorgcoördinator van alle kleuterklassen in GVB Etikhove.

Je kan me bereiken op volgend mailadres:
zorgkleuter@gvbetikhove.be

Wat is mijn taak?

- Ondersteuning bieden aan de klasleerkrachten en mee helpen zoeken naar oplossingen voor zorgvragen bv. de leerkracht merkt dat een kind wat extra ondersteuning kan gebruiken bij het oefenen van bepaalde begrippen. Samen zoeken we naar tips, materialen, een aanpak die het kind kan helpen.
- Brugfiguur tussen de school en CLB, logopedisten, revalidatiecentra ...
- Overlegmomenten organiseren.
- Aanspreekpunt zijn voor leerkrachten, ouders, externe hulpverleners.
- Oudergesprekken

Ik ben **Elisa Godijn**, zorgleerkracht van alle kleuterklassen.

Wat is mijn taak?

- Kinderen begeleiden in het zorgklasje. Dat gebeurt 1 à 2 maal per week. Deze ondersteuning wordt gegeven in of uit de klas in een klein groepje of individueel.
- Op momenten van opsplitsing van 1K komen de kleuters bij mij en blijven de peuters bij juf Rita.

Lager

Ik ben **Kelly De Roose**, zorgcoördinator en zorgleerkracht van alle lagere klassen in GVB Maarkedal.

Je kan me bereiken op volgend mailadres:
zorglager@gvbmaarkedal.be

Wat is mijn taak?

- Ik help mee zoeken naar oplossingen voor zorgproblemen.
- Ik zal het leerlingvolgsysteem opvolgen zodat ieder kind de gepaste zorg krijgt waarop het recht heeft.
- Vaak zal ik ondersteuning bieden aan de klasleerkrachten, hun acties opvolgen, of zelf acties uitvoeren in de klas of in de zorgklas.
- De zorgcoördinator is ook de brugfiguur tussen de school en het CLB of andere externe diensten zoals logopedisten, kinesisten, revalidatiecentra (RVC), Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg (CGGZ), ...
- Ik ben dus het aanspreekpunt voor zorgvragen van leerlingen, leerkrachten, ouders en externe hulpverleners.
- Ook voor ernstige ruzies en pesterijen wordt de zorgleerkracht er meestal bij betrokken en is het mijn taak om te luisteren naar de kinderen of samen te zoeken naar oplossingen of eventuele sancties.

Ik ben **Nathalie Vanderbrugge**, SES-leerkracht en zorgleerkracht van alle lagere klassen in GVB Maarkedal.

Wat is mijn taak?

- Voor SES zal ik vooral ondersteunend werken op leerlingenniveau maar ook op leerkrachtenniveau en/of schoolniveau.
- Ik geef ook zorg. Tijdens 2 uur van de tijd zal ik me vooral richten op de zorg naar boven, dit is dus voor de leerlingen die nood hebben aan meer uitdaging naast de reguliere lessen.

Hoe verloopt de zorg op onze school?

❖ **Kleuter**

Zorg door de klasleerkracht – 1ste lijnszorg

De **eerste zorg** wordt gegeven in de klas (basiszorg) door de **klasleerkracht**. De klasleerkracht volgt de kleuters op, doet **observaties** en **differentieert** waar nodig. Er wordt in groepen gewerkt, extra materiaal aangeboden in de hoeken en materiaal wordt aangeboden op niveau. Er worden **stappenplannen** (bv. om te puzzelen, om jas aan te trekken) en **pictogrammen** aangeboden.

Enkele concrete voorbeelden:

Een kind heeft het motorisch nog wat moeilijk → in thema herfst biedt de leerkracht een notenbak aan met pincetten. Al spelend wordt er motorisch geoefend.

Zorg kan bestaan uit heel eenvoudige handelingen bv. een kleuter heeft het moeilijk om stil te zitten tijdens een verhaal → de kleuter wordt dicht bij de leerkracht gezet.

De leerkracht merkt dat het tellen niet zo goed lukt in de klas → de leerkracht grijpt allerlei momenten aan om te tellen bv. we stappen tellend naar het toilet, de eetzaal, tellen bij verjaardagen, enz...

De zorg kan nog **gericht** aangeboden worden. Dan wordt er **nog meer gericht gedifferentieerd** voor een kind of groepje kinderen. Bv. tijdens het hoekenwerk vertelt de leerkracht een verhaaltje aan een groepje kinderen die wat ondersteuning kunnen gebruiken bij woordenschat of bepaalde begrippen.

Deze acties worden ondernomen in **samenspraak met de zorgleerkracht. Doelen en acties** worden op **korte termijn** gepland. Deze worden **regelmatig bijgestuurd**.

Klasscreenings

In de legere school wordt de **hele klas 2x per jaar gescreend op verschillende domeinen**. In de **kleuterschool** gebeurt dat **3 x per jaar**. Dit gebeurt niet enkel voor leerdomeinen (taalontwikkeling, wiskunde, motorische ontwikkeling) maar ook (zeer belangrijk) voor het welbevinden, de betrokkenheid en de sociale ontwikkeling.

Op basis van deze **screenings** worden er **overlegmomenten (MDO's) georganiseerd**.

Klasbespreking + werking in de zorgklas

Indien een kind het moeilijk heeft met een bepaald domein, wordt dit **aangemeld** op de klasbespreking. De klasleerkracht en zorgcoördinator zijn daarbij aanwezig. Samen wordt er besproken welke **interventies** kunnen ondernomen worden om dit kind of deze kinderen **extra te ondersteunen**. Soms wordt er besloten om wat extra ondersteuning te geven in de zorgklas. Dat gebeurt 1 of 2 maal per week individueel of in een klein groepje. De ouders worden daarvan altijd per brief op de hoogte gebracht.

MDO met CLB

Wanneer we merken dat uw kind nog **meer extra begeleiding** nodig heeft, vindt er een **MDO** plaats waarbij de **directie** en het **CLB aanwezig** is. De ouders worden daarvan altijd per brief op de hoogte gebracht of worden uitgenodigd op het overleg.

Rekentesten in de 2de kleuterklas

In de loop van de maand februari worden er **rekentesten** afgenomen. Het doel van deze testen is, **nagaan welke begrippen de kinderen al verworven** hebben en welke begrippen nog wat moeten geoefend worden in de klas. Voor deze begrippen zal de leerkracht **extra interventies ondernemen** bv. extra materiaal aanbrengen in de hoeken, activiteiten

aanbieden op hun niveau. Kortom **meegaan in de ontwikkeling** van de kinderen. Er wordt gedifferentieerd.

Citotesten in de 3de kleuterklas

In de loop van de maand januari worden er **schoolrijpheidstesten** afgenomen in de 3de kleuterklas. Het doel van deze testen is, **nagaan waar de kinderen staan in hun ontwikkeling**. Op basis van deze **resultaten** worden er **acties ondernomen** door de klasleerkracht en eventueel door de zorgleerkracht. Bv. uit de testen blijkt dat veel kinderen nog moeite hebben met bepaalde begrippen. In de hoeken zal er extra materiaal aangeboden worden, waarbij de kinderen deze begrippen kunnen oefenen. Op het **einde van het schooljaar** volgt er een **2de evaluatiemoment** voor de kleuters die uitvielen in januari.

Deze testen staan naast de observaties van de klasleerkracht. Om een totaalbeeld van het kind te vormen, hebben we verschillende informatiebronnen: klasleerkracht, kind, de ouders die informatie aanbrengen, testen,... Op basis daarvan wordt er een totaalbeeld gevormd. Deze **testen** zijn een **onderdeel** daarvan en **niet allesbepalend**.

Zorg

❖ **Lager**

door de

klasleerkracht – 1ste lijnszorg

In elke klas wordt er aan zorg gedaan. Dit gebeurt in eerste **instantie door de klasleerkracht**.

De leerkracht zorgt ervoor dat alle kinderen een zo goed mogelijk opvoedings-en onderwijsaanbod krijgen. Ze volgt de kinderen op en biedt waar nodig een **voldoende gedifferentieerde en brede zorg**. Ze streeft ernaar dat de kinderen gelukkig zijn in de klas en dat ze betrokken zijn bij het klasgebeuren.

Binnen de klasgroep wordt er **gedifferentieerd**, er wordt in groepen gewerkt, er worden extra materialen aangeboden.

Als de klasleerkracht merkt dat deze aanpak niet doeltreffend genoeg is voor bepaalde kinderen, zal ze meer **gericht** gaan werken, de zorg wordt **specifieker**. Bv.:

- nood aan langere instructie voor bepaalde kinderen
- andere leermiddelen worden aangeboden

- iets meer tijd krijgen om tot een oplossing te komen
- een eigen leertraject kan uitgewerkt worden
- extra uitdagingen geven met plustaken en scheurblok wiskunde

Voor sommige kinderen werken we **STICORDI**-maatregelen uit, hiervoor is meestal een geschreven attest van een logopediste noodzakelijk:

- STICORDI staat voor **s**timuleren, **c**ompenseren, **r**emediëren en **d**ifferentiëren.
- Kinderen die te maken hebben met een leerstoornis bieden we hulpmiddelen aan om, ondanks de problemen die zij ervaren, toch een maximaal resultaat te behalen.
- In dit opzicht maken we soms gebruik van SPRINT, dit is een voorleesprogramma voor kinderen met dyslexie.
- Andere kinderen krijgen dan weer geheugensteuntjes op hun bank gekleefd.
- Soms worden er kinderen vrijgesteld van taken.

Natuurlijk gebeurt dit steeds in overleg met de ouders.

In de zorgklas of tijdens het zorguurtje

Alle kinderen kunnen voor specifieke taal- en wiskunde problemen terecht in de zorgklas om nog eens extra uitleg of inoefening te krijgen over een onderwerp dat nog onvoldoende gekend is. Dit wordt bepaald vanuit de LVS-testen en ook op aanvraag van de klastitularis.

Ook kinderen die eens nood hebben aan een luisterend oor, kunnen bij de zorgleerkracht terecht.

Regelmatig ondersteunt de zorgleerkracht in de klas. De klasleerkracht geeft de les, de zorgleerkracht geeft extra uitleg en ondersteunt bij het maken van oefeningen. Soms kan ze door andere technieken of materialen te gebruiken, de kinderen op weg zetten om de leerstof te verwerken. Op een speelse manier worden methodieken aangeboden zodat het kind meer zicht kan krijgen op zijn werkwijze en om zijn zelfvertrouwen te verhogen.

Genormeerde testen

Op **geregelde tijdstippen** worden **genormeerde testen voor wiskunde, spelling en lezen** afgenomen. Dit zijn de **LVS-testen** (leerlingenvolgsysteem)

Deze testen zijn opgesteld los van de gebruikte methodes in de school. Het is niet de bedoeling dat deze testen op voorhand ingeoeffend worden. Wiskunde en spelling worden afgenomen door de klastitularis.

Woordrijen en AVI-leestesten worden afgenomen door de zorgleerkracht. De resultaten van het leesniveau worden meegedeeld via het rapport. Zo weten ouders ook exact op welk niveau hun kind leest. Deze AVI-aanduidingen vind je terug op de meeste leesboeken. Deze aanduidingen geven enkel informatie over het technisch en vlot leesniveau en zegt niets over het begrijpen van informatie.

Doel van deze testen

Met deze testen komen wij te weten in hoeverre de **aangeboden leerstof beheerst** is zonder net ervoor opgefrist te zijn. Deze testen geven dus **objectieve leerresultaten**. Testen LVS gaan over **grotere leerstofonderdelen** (één semester telkens) en worden **niet vooraf ingeoeffend**. Bij bepaalde testen wordt ook de tijd in acht genomen omwille van de graad van automatisatie te kunnen bepalen.

Vb. Maaltafels: deze moeten eind tweede leerjaar parate kennis zijn. Dat wil zeggen dat deze heel vlot gekend moeten zijn.

Frequentie van testafnames

Voor klas 1 : Saltotest in september

Voor klas 1 tem 5: 2 x per jaar LVS Spelling en Wiskunde (M-E)

Voor klas 6 : 1 x per jaar LVS Spelling en Wiskunde (M)

Leestesten : 3 x per jaar (B-M-E)

❖ ***Kleuter en Lager***

Leerlingvolgsysteem

Ieder kind krijgt van in de peuterklas **een digitaal dossier**. Daarin worden alle gegevens bijgehouden. Directie, klasleerkracht, zorgcoördinator en eventueel CLB-begeleider en/of externe hulpverlener(s) hebben toegang tot

dit digitaal dossier. Uiteraard wordt er steeds met de **nodige discretie** omgegaan met deze informatie.

Kennisname ouders

Wie ondersteunt wordt in de zorgklas, zowel voor het lager als het kleuter, krijgt ook een **brief mee om te laten ondertekenen** zodat ouders hiervan kennis hebben genomen.

Advies geven

Als er een **advies** wordt gegeven voor uw kind, dan gebeurt dit altijd **in samenspraak** met het hele zorgteam: klasjuf, zorgcoördinator, directie, CLB, eventuele externe begeleiders.

Tijdens de periode van de testen en de MDO's zal de zorg met de kinderen echter wel een paar weken niet kunnen doorgaan.

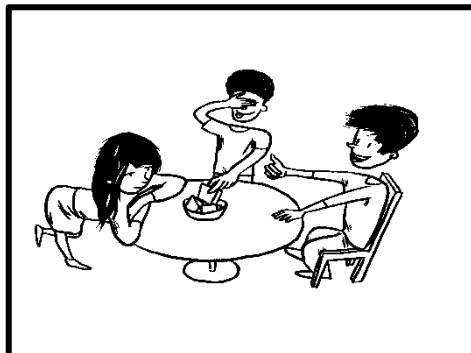
Groepswerk , hoekenwerk, contractwerk

Om het zelfstandig werken te bevorderen, richten we regelmatig coöperatieve werkvormen, hoekenwerk of contractwerk in.

De kinderen moeten een aantal taken verplicht maken, andere taken mogen ze dan zelf kiezen.

Tijdens deze groepswerken heeft de leerkracht ook tijd om ondertussen iets extra uit te leggen aan kinderen die het moeilijk hebben.

Het zelfstandig werken geeft aan de leerkracht de tijd en ruimte voor observatie en individuele begeleiding.

Socio-emotionele opvoeding

Niet alleen het cognitieve primeert, ook het psychomotorische en het socio-emotionele moet voldoende aandacht krijgen.

Een kind moet betrokken bezig zijn en zich goed in zijn vel voelen om optimaal te kunnen leren.

Werken aan een positief zelfbeeld en aan verdraagzaamheid vinden wij ook heel belangrijk. Daarom proberen we om kinderen te leren omgaan met hun gevoelens en ook om respect op te brengen voor die van andere kinderen.

We krijgen daarbij hulp van "de Schat en zijn vriendjes".

En als we het zelf toch niet meer weten?

Met onze CLB-medewerker bespreken we of er hulp kan geboden worden door een gespecialiseerd persoon. Hierbij denken we aan logopedisten, kinesisten, revalidatiecentrum, gon-bebeleiders,...

We zullen steeds eerlijk zijn in onze mening en ouders zo vlug mogelijk inlichten van eventuele problemen.

Een doorverwijzing wordt op een MDO met de ouders besproken en bij het CLB kan u steeds terecht voor allerlei inlichtingen en advies.

